



FORSVARSMINISTERIET
EJENDOMSSTYRELSEN

Årsberetning

**Forsvarsministeriets
Ejendomsstyrelse**

2018

Indhold

Virksomhedsoplysninger	2
1. Beretning	3
1.1. Præsentation af styrelsen	3
1.2. Ledelsesberetning	4
1.3. Forventninger til det kommende år	7
2. Målrapportering	8
2.1. Målrapporteringens 1. del – skematisk oversigt	8
2.2. Målrapporteringens 2. del – uddybende analyser og vurderinger	10
3. Regnskab	12
3.1. Anvendt regnskabspraksis	12
3.2. Bevillingsregnskab	12
3.3. Øvrige regnskabsoplysninger	15
4. Ledelsespåtegning	22
4.1. Påtegning	22

Virksomhedsoplysninger

Styrelsens navn Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Styrelsesdirektør Hans Jørgen Høyer

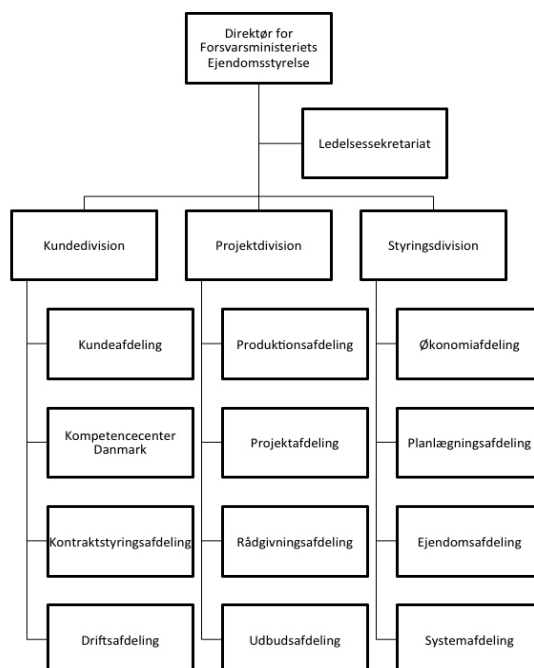
Revision Rigsrevisionen
Landgreven 4
1301 København K

Advokat Kammeradvokaten
Vester Farimagsgade 23
1606 København V

Banker Danske Bank
Holmens Kanal 2-12
1090 København K

Statens Koncern Betalinger
Girostrøget 1
0800 Høje Taastrup

Organisering af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse:



1. Beretning

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er en styrelse inden for Forsvarsministeriets koncern. Ejendomsstyrelsen arbejder inden for Forsvarsministeriets koncernfælles mission og vision:

Mission:

Sammen arbejder vi for Danmarks sikkerhed, interesser og borgernes tryghed.

Vision:

- Vi driver og udvikler opgaveløsningen, så vi får mest mulig effekt ud af de ressourcer, vi sammen råder over.
- Vi er en professionel og bredt anerkendt samarbejdspartner.
- Vi skaber fælles handlekraft gennem loyalt og tillidsfuldt samarbejde.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse arbejder sammen med den øvrige del af Forsvarsministeriets koncern for Danmarks sikkerhed, interesser og borgernes tryghed.

Ejendomsstyrelsen arbejder med at udmønte den koncernfælles mission og vision via mål under de strategiske pejlemærker kundefokus, omkostningsfokus og internt fokus. Ambitionen er at skabe enkelhed for kunderne i levering og servicering af arbejdspladser, ejendomme og faciliteter. Desuden er det ambitionen at ramme balancen mellem kvalitet og ressourcer og samtidig bibeholde fleksibiliteten, hvis der opstår ændringer i de etablingsmæssige behov.

Ejendomsstyrelsen understøtter dermed den koncernfælles mission og vision ved at levere, udvikle og tilpasse de fysiske rammer, som er nødvendige for, at militære enheder og øvrige myndigheder under Forsvarsministeriet kan løse deres opgaver.

1.1. Præsentation af styrelsen

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses kerneopgave er at levere "full service management" af arbejdspladser, ejendomme og faciliteter. Det vil sige, at vi varetager drift, administration og vedligehold af Forsvarsministeriets arealer og bygninger med tilknyttede faste installationer som fx el, varme og alarmer. Ligeledes er styrelsen ansvarlig for styringen af tilknyttede facility management-ydelser som rengøring, kantinedrift, arealpleje mv.

Det er Ejendomsstyrelsen, der varetager bygherreansvaret for ministerområdet ved gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter. Endvidere er vi ansvarlige for gennemførelse af miljøtiltag på arealer og energitiltag i bygninger. Dertil varetager Ejendomsstyrelsen administrationen af Forsvarsministeriets lejemål og eksterne lejemål.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er ansvarlig for tilpasning af ministeriets bygnings- og arealkapacitet, dels foranlediget af politiske beslutninger, dels foranlediget af efterspørgslen fra ministerområdet.

Ejendomsstyrelsen havde følgende bevillinger på finansloven for 2018:

TABEL 1.1.1. / Styrelsens hovedkonti

Hovedkonti	Navn	Bevillingstype
§ 12.14.01	Egen virksomhed	Driftsbevilling
§ 12.14.02	Funktionel virksomhed	Driftsbevilling
§ 12.14.03	Bygge- og anlægsprojekter	Anlægsbevilling
§ 12.14.04	Provenu, indtægtsbevilling	Anlægsbevilling
§ 12.14.05	Oprydning efter tidligere amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland	Driftsbevilling

1.2. Ledelsesberetning

I mål- og resultatplan 2018 er opstillet otte mål med i alt ni delmål. Nedenfor præsenteres årets samlede resultat.

TABEL 1.2.1. / Årets faglige resultater

Mål	Antal delmål	Opfyldt	Delvist opfyldt	Ikke opfyldt
A Omstilling til selvbetjeningsløsninger	2			X
B Relationer til nøglekunder	1		X	
C Styring af bygge- og anlægsområdet	1			X
D Vedligehold	1	X		
E Realisering af provenu fra 2015-budgetanalysen	1			Ikke opgjort
F Den attraktive arbejdsplads	1			Ikke opgjort
G Datakvalitet	1		X	
H Forligsimplicitering	1	X		
I alt	9	2	2	2

Det fremgår af tabel 1.2.1., at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har opfyldt to af otte mål, to er delvist opfyldt, og to er ikke opfyldt. Hertil kommer to mål, som ikke er opgjort.

Mål A Omstilling til selvbetjeningsløsninger er ikke opfyldt, da en række mangler i det nye system har medført begrænsede muligheder for, at brugerne selv kan oprette og ændre bookinger. Dertil har det vist sig, at brugeroplevelsesundersøgelsen, som er en del af målopførelsen, ikke i tilstrækkelig grad belyser tilfredsheden med selvbetjeningsløsningerne. Delmål A2 kan derfor ikke opgøres.

Mål C Styring af bygge- og anlægsområdet er ikke opfyldt, da seks af syv projekter enten overskrider den økonomiske ramme eller har fået revideret tidsplanen. I afsnit 2.2. nedenfor gives en uddybende beskrivelse af de to ikke-opfyldte mål.

Målopfølgelsen for mål E er ikke opgjort. Det skyldes, at årsregnskabet for facility management-kontrakten endnu ikke er lukket. Størrelsen af de forskellige besparelsestiltag kan derfor ikke opgøres endnu.

Heller ikke målopfølgelse for mål F er opgjort. Dette skyldes en koncernfælles beslutning om afholdelse af psykiske arbejdspladsvurderinger (APV) i ulige år. Der er derfor ikke gennemført psykisk APV i 2018, hvorfor målopfølgelse

sen ikke kan opgøres. Psykisk arbejdsmiljø er stadig et højt prioriteret område i Ejendomsstyrelsen, og der er på baggrund af APV'en fra 2017 arbejdet særligt med tre opmærksomhedspunkter; arbejdspress, anerkendelse samt socialt fællesskab og samarbejde. For at understøtte dette er en række tiltag iværksat til udførelse i 2018 og 2019. Disse uddybes i målrapporthens 2. del.

I 2018 har implementeringen af den nye kontrakt for facility management haft stort fokus. Der er tale om en partnerskabsbaseret aftale, som fokuserer på at opnå vedvarende optimeringsmuligheder i leverancerne til gavn for brugerne. Årets brugertilfredshedsundersøgelse viser dog, at kvaliteten af facility management-leverancerne endnu ikke er tilfredsstillende. Implementeringen af den nye kontrakt har vist udfordringer, og der er stort fokus på samarbejdet med leverandøren om tiltag, der fremadrettet skal sikre, at leverancernes kvalitet har det aftalte niveau. Feedback fra koncernens medarbejdere, og dermed de daglige brugere af leverancerne, er af stor betydning for Ejendomsstyrelsen. I forlængelse heraf har det i 2018 vist sig nødvendigt at bruge flere ressourcer end forventet på at håndtere implementeringen af kontrakten og i særdeleshed afhjælpe de udfordringer, brugerne har oplevet med bl.a. bookinger. Dermed er transaktionsomkostningerne for året højere end forventet.

Internt har Ejendomsstyrelsen i 2018 arbejdet på at styrke og strukturere vore tre overordnede forretningsområder efter et kunde- og brugerrettet perspektiv. Områderne er:

- Kapacitetsmanagement, der sikrer leveringen af tidssvarende og funktionelle kapaciteter, der understøtter kundernes udfordringer.
- Vedligehold af kapaciteter, der sikrer bygningsmassens værdi og brugerfunktionalitet til glæde for alle.
- Serviceydelser, der håndterer facility management-kontrakten og sikrer gode serviceoplevelser gennem lettilgængelige serviceløsninger.

For det enkelte forretningsområde er der fastlagt klare strategiske målsætninger og velkendte processer for opgaveløsningen. Der er etableret konkrete effektbaserede KPI'er, der løbende følges op på fra 2019, og som sikrer, at strategiske målsætninger og indsatser indfries. Implementeringen af de tværorganisatoriske forretningsområder fortsætter i 2019, bl.a. med organisering af forretningsboards¹ og en styrkelse af den tværgående ledelse og styring.

Dertil har miljø- og energiledelse haft stort fokus. Ejendomsstyrelsen har været med til at fremme kendskabet til området inden for hele Forsvarsministeriets myndighedsområde, bl.a. via oprettelse af komiteer i alle distrikter med repræsentanter fra hver styrelse. Implementeringen af miljø- og energiledelse foregår i henhold til udpegede temaer, i 2018 var det bl.a. luftemissioner². I 2018 er der udarbejdet en organisatorisk livscyklusvurdering for Forsvarsministeriet, som fremadrettet gør det muligt at beregne miljøeffekten af foreslåede miljøtiltag. Det kan fx være de miljømæssige gevinster og ulemper ved at skifte diesel ud med biobrændstoffer på transportområdet. Endelig er der i 2018 foretaget en vandkortlægning og udarbejdet et kommunikationsværktøj, som gør det muligt at få et overblik over Forsvarsministeriets energi- og vandforbrug, herunder væsentlige energiudnyttelser. Værktøjet giver ligeledes mulighed for at modellere miljømæssige og økonomiske konsekvenser af fremtidige energitiltag.

¹ Tværgående opfølgings- og beslutningsfora for styrelsens tværorganisatoriske forretningsområder.

² Luftemissioner er et udtryk for de luftbårne stoffer, der udsendes fra en virksomhed.

TABEL 1.2.2. / Årets resultat (mio. kr.)

	2018
Bevilling	1.966,4
Regnskab ³	1.905,7
Årets overskud	60,7
Tidligere års overførte overskud	487,9
Overskud herefter til videreførelse	548,6

Det økonomiske resultat for 2018 vurderes at være tilfredsstillende i forhold til de udførte opgaver. Af tabel 1.2.2. fremgår, at det samlede overskud til videreførelse er på 548,6 mio. kr. (øget fra 487,9 mio. kr.), hvoraf hovedparten (490,5 mio. kr.) er opsparing på anlægsbevillingerne, der planlægges udført i 2019 og fremover.

Tabel 1.2.3. viser årets resultat fordelt på drifts- og anlægsbevilling. Heraf fremgår, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse havde et mindreforbrug på 27,3 mio. kr. på driftsbevillingerne og et mindreforbrug på 33,4 mio. kr. på anlægsbevillingerne vedrørende bygge- og anlægsarbejder og afhændelse af ejendomme.

Afvigelsen på driftsbevillingen skyldes hovedsageligt oprydning efter tidligere amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland, hvor der har været udfordringer i relation til at få afløb for midlerne, som indledningsvist var prognosticeret. Rådgivningsudgifter i forbindelse med nyt kampfly er flyttet fra driftsbudgettet til bygge- og anlægsbudgettet, som følge af at aktstykke blev godkendt i 2018.

TABEL 1.2.3. / Økonomiske hovedtal (mio. kr.)

	Regnskab 2018		
Ordinære driftsindtægter (ekskl. bevillinger)	-153,2		
Ordinære driftsomkostninger	1.757,0		
- Heraf personaleomkostninger	274,2		
Andre driftsposter, netto	301,7		
Finansielle poster, netto	0,2		
Ekstraordinære poster, netto	0,0		
Årets resultat (ekskl. bevillinger)	1.905,7		
	Driftsbevilling		Anlægsbevilling⁴
Indtægter	-155,7	Indtægter	-0,4
Udgifter	1.777,2	Udgifter	284,6
Årets nettoudgifter (ekskl. bevillinger)	1.621,5	Netto	284,2
Bevilling inkl. tillægsbevilling, netto	1.648,8	Bevilling, indtægter inkl. tillægsbevilling	0,0
		Bevilling, udgifter inkl. tillægsbevilling	317,6
Årets overskud	27,3		33,4
Til videreførelse	60,7		

³ Inkl. bevillingsteknisk omflytning.

⁴ Inkl. bevillingsteknisk omflytning.

1.3. Forventninger til det kommende år

Et gennemgående tema for Ejendomsstyrelsen i 2019 er vores kunders og brugeres tilfredshed. Det skal være nemmere at være lokal chef, leder eller medarbejder i Forsvarsministeriets koncern, og man skal opleve en lettere adgang til Ejendomsstyrelsens ydelser.

Herunder er den fortsatte styring af facility management-kontrakten et væsentligt indsatsområde. Kontrakten styres på flere parametre, hvoraf de tre vigtigste er sikring af de daglige basisleverancer, tilfredshed blandt brugerne og den økonomiske styring. En balanceret optimering af disse parametre skal sikre, at vores kunder og brugere modtager leverancesikre produkter af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ejendomsstyrelsen gennemfører fra 2019 i resten af forligsperioden en ambitiøs bygge- og anlægsplan af væsentligt større omfang end hidtil. Det kræver en produktionsforøgelse i styrelsens planlæggende og udførende afdelinger, som dels etableres ved en udvidelse af medarbejderkapaciteten, dels ved en optimering af den enkelte medarbejders produktion. De største og væsentligste bygge- og anlægsprojekter, der kommer til at optage en væsentlig del af produktionskapaciteten i 2019 og i årene fremover, er Renovering af Nyboder etape 2, Modernisering af Hærens Mandskabs- og Materiefaciliteter, Forebyggende foranstaltninger på Kastellet samt faciliteter til understøttelse af de nyindkøbte F-35-kampfly.

For at understøtte de kommende projekter og målsætninger på bygge- og anlægsplanen, sætter Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse i 2019 fokus på styring og optimering af samarbejde og interne processer. Vi fortsætter implementeringen af de tværorganisatoriske forretningsområder i 2019, vi etablerer tværgående forretningsboards, og vi styrker den tværgående ledelse og styring. Dette indebærer bl.a. en styrket tværgående økonomistyring, der skal sikre en kvalificeret flerårlig prioritering af opgaver og aktiviteter i Ejendomsstyrelsen.

Cybertruslen er høj, og der er behov for at styrke styrelsens cyber- og informationssikkerhed yderligere i det kommende år. Det gør vi bl.a. ved tilføre området flere ressourcer samt ved at integrere krav til informationsikkerhed i kontrakter og leverandørstyring for at løfte styrelsens modenhedsniveau i relation til ISO-27001.

Derudover har vi i 2019 fokus på at videreudvikle Ejendomsstyrelsen som en attraktiv arbejdsplads ved at styrke rekruttering af kvalificeret arbejdskraft og forbedre onboarding. En stabil og kvalificeret medarbejderstab er den bedste forudsætning for at skabe leverancer af høj kvalitet.

De økonomiske rammer er tilpasset i overensstemmelse med de forudsatte mål i budgetanalysen fra 2015 samt forligstiltag i forbindelse med forsvarsforlig 2018-2023. 2019 forventes at blive et økonomisk udfordret år, idet der fortsat er behov for ekstra bemanning i forbindelse med implementering af facility management-kontrakten. Herudover afventes det endelige resultat af valideringen af facility management-kontrakten, hvilket ligeledes forventes at påvirke budgettet.

2. Målrapportering

2.1. Målrapporteringens 1. del – skematisk oversigt

TABEL 2.1.1. / Skematisk oversigt over årets målopfyldelse

A Omstilling til selvbetjeningsløsninger	
Succeskriterium Det er målet at sikre en tilstrækkelig anvendelse af servicecentrets selvbetjeningsløsninger i forbindelse med booking af enkeltmandsindkvartering og undervisningsfaciliteter, samtidig med at brugertilfredsheden har et tilfredsstillende niveau. Målet er nået, når anvendelsesgraden af selvbetjeningsløsningerne i forbindelse med booking af enkeltmandsindkvartering og undervisningsfaciliteter er minimum 60 pct., og brugertilfredsheden som et samlet gennemsnit af alle besvarelser udgør minimum 3,5 på en skala fra 1-5, hvor 5 er meget tilfredsstillende.	Målopfyldelse Ikke opfyldt
Opnåede resultater Selvbetjeningsløsningen er i drift. Serviceportalen blev åbnet for servicecenteret pr. 1. februar 2018 og tilgængelig for brugerne 15. marts 2018. Brugerne anvender selvbetjeningsløsningen, men systemet er ikke så lettilgængeligt og intuitivt som ønsket. <u>Delmål A1:</u> Anvendelsesgraden på selvbetjeningsløsningerne i forbindelse med booking af enkeltmandsindkvartering er 15 pct. og for undervisningsfaciliteter 25 pct. For året er den samlede anvendelsesgrad 20 pct., og delmålet er således ikke opfyldt. <u>Delmål A2:</u> Idet der ikke er gennemført en måling af brugertilfredsheden med selvbetjeningsløsningerne, kan delmålet ikke rapporteres. <u>Samlet målopfyldelse:</u> Da delmål A1 ikke er opfyldt, og delmål A2 ikke rapporteres, er det samlede mål A ikke opfyldt. Analyse og vurdering af målopfyldelse uddybes yderligere nedenfor i afsnit 2.2.	
B Relationer til nøglekunder	
Succeskriterium Det er målet at sikre kundernes tilfredshed med Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses levering af kapaciteter og serviceydelser igennem en højere grad af dialog med nøglekunderne. Målet er nået, når kundetilfredsheden på årets sidste dialogmøder med nøglekunderne gennemsnitligt er minimum 7 på en skala fra 1-10, hvor 10 er bedst.	Målopfyldelse Delvist opfyldt
Opnåede resultater Der er gennemført dialogmøder med nøglekunderne (styrelser og myndigheder) i såvel forår som efterår 2018. Forud for dialogmøderne er der gennemført en undersøgelse af kundetilfredsheden hos den primære kontaktperson ved ti nøglekunder. Seks af respondenterne besvarede både forår og efterår. Det samlede resultat var i foråret 6,1 og i efteråret 5,7 med en gennemsnitlig score på 5,9. Målet er derfor delvist opfyldt. Af besvarelserne i efteråret kan der udledes, at der stadigvæk er udfordringer inden for serviceydelsesområdet, omend de skriftlige og mundtlige tilbagemeldinger tilkendegiver, at der er sket forbedring på området.	

C Styring af bygge- og anlægsområdet	
Succeskriterium Det er målet at planlægge, tilrettelægge og gennemføre bygge- og anlægsprojekter for Forsvarsministeriets område og sikre effektiviteten heraf med de lavest mulige omkostninger. Målet er nået, når mindst 80 pct. af de væsentligste igangværende projekter fra den senest godkendte kapacitetsplan følger projektplanen i forhold til både tid og økonomisk afløb. De væsentligste projekter er udvalgt af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse i forhold til politisk bevågenhed, operativ nødvendighed samt økonomisk og/eller tidsmæssig betragtning.	Målopfylldelse Ikke opfyldt
Opnåede resultater Fem ud af syv projekter er eller bliver gennemført uden økonomiske overskridelser. To projekter følger den oprindelige projektplan på tid. De resterende fem projekter har fået revideret milepælsplanen på tid. Heraf følger, at kun ét af de syv projekter følger den oprindelige projektplan på både tid og økonomi. Målet er dermed ikke opfyldt. Analyse og vurdering af målopfylldelse uddybes yderligere nedenfor i afsnit 2.2.	Økonomi Budget: 333,2 mio. kr. Forbrug: 189,9 mio. kr.

D Vedligehold	
Succeskriterium Det er målet at sikre, at ministerområdets samlede kapaciteter vedligeholdes. Målet er nået, når mindst 85 pct. af alle strategisk prioriterede vedligeholdelsesopgaver er gennemført ved årets udgang.	Målopfylldelse Opfyldt
Opnåede resultater Den strategisk prioriterede liste består af vedligeholdelsesprojekter inden for fem udvalgte fokusområder på klima-, miljø- og arbejdsmiljøområdet, hvor der er særlige udfordringer med ikke-tidssvarende standarder. Gennemførelsen af projekterne er ved årets udgang 92 pct., og målet er således opfyldt. Også fremover vil der være behov for en særlig indsats på disse udvalgte fokusområder. I 2019 er der afsat ekstra midler til energiprojekter, renovering af kloakker, tanke, el-installationer m.m. Prioriteringen af vedligeholdelsesprojekter sker dels ud fra fastlagte kriterier, herunder de udvalgte fokusområder, dels ved en dialog med kunder og brugere. Udmøntning af de særlige indsatser sker derfor ved en hovedsagelig objektiv vurdering, dog suppleret med en subjektiv vurdering i dialog med distrikterne.	Økonomi Budget: 578,8 mio. kr. ⁵ Forbrug: 571,8 mio. kr.

E Realisering af provenu fra 2015-budgetanalysen	
Succeskriterium Det er målet at opnå et provenu på 120 mio. kr. i 2018, jf. 2015-budgetanalysens anbefalinger. Målet er nået, når der er opnået et provenu på 120 mio. kr.	Målopfylldelse Ikke opgjort
Opnåede resultater Med Forsvarsministeriets "Iværksættelsesdirektiv vedrørende implementering af budgetanalyse af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse" af 10. marts 2016 blev styrelsens økonomiske rammer nedreguleret med i alt 120 mio. kr. i 2018. For at nå målet har Ejendomsstyrelsen etableret en central deskfunktion, indført en ny distriktsstruktur, tilpasset den nye facility management-kontrakt, forberedt og gennemført yderligere udliciteringer samt frigjort flere større etableringer. Den samlede afrapportering på budgetanalysen afventer bl.a. det endelige resultat af valideringen af facility management-kontrakten. Målopfylldelsen kan derfor ikke opgøres.	

F Den attraktive arbejdsplads	
Succeskriterium Det er målet at videreudvikle Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse som en attraktiv arbejdsplads med henblik på at kunne fastholde kvalificeret arbejdskraft. Målet er nået, når andelen af medarbejdere, der oplever en forbedring af det psykiske arbejdsmiljø, er øget med 6 pct. i forhold til 2017.	Målopfylldelse Ikke opgjort
Opnåede resultater Som følge af en koncernfælles beslutning om, at psykisk arbejdspladsvurdering (APV) afholdes i ulige år i hele koncernen, er der ikke gennemført APV i 2018. Målopfylldelsen er derfor ikke opgjort. Psykisk arbejdsmiljø er til stadighed højt prioriteret i Ejendomsstyrelsen. I 2018 er der bl.a. iværksat en certificering af udvalgte medarbejdere i relationel koordinering, som skal styrke samarbejde og trivsel på tværs af Ejendomsstyrelsen. Dertil er der udarbejdet handlingsplaner i de enkelte afdelinger og distrikter for de områder, som APV'en fra 2017 viste størst behov for at fokusere på. På baggrund af arbejdet i 2018 er der ligeledes udarbejdet en arbejdsmiljøstrategi for 2019-2020 i Ejendomsstyrelsen.	

⁵ Det er besluttet at medtage omkostninger til alt vedligehold (rammen) og ikke kun de strategiske projekter, da en generel vedligeholdelsesramme er forudsætningen for, at vi kan gennemføre bl.a. de strategiske projekter.

G Datakvalitet	
Succeskriterium Det er målet at forbedre datakvaliteten af stamdata i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse for dermed at sikre et bedre udgangspunkt for virksomhedens processer samt et bedre grundlag at træffe beslutninger på. Målet er nået, når Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse for de 16 betydeligste etableringer kan udarbejde etableringsregnskab baseret på Master Management-systemdata.	Målopfylde Delvist opfyldt
Opnåede resultater Master Management-systemet er initialetableret, idet strategi, policy og processer er udarbejdet og godkendt af Ejendomsstyrelsens direktion. Grundet budgetmæssige prioriteringer er der ikke gennemført de forudsætningsskabende opmålinger af Ejendomsstyrelsens etableringer, hvorfor etableringsregnskab på baggrund af systemdata udestår. Målet er delvist opfyldt.	
H Forligsimplicitering	
Succeskriterium Det er målet, at koncernen samarbejder om at iværksætte opfølgningen af de politiske hensigter i forligets første år. Målet er nået, når der i løbet af 1. halvår 2018 er udarbejdet grundlag for forligsinitiativerne, som er koordineret mellem styrelserne.	Målopfylde Opfyldt
Opnåede resultater Ejendomsstyrelsen har samarbejdet med øvrige styrelser i udarbejdelsen af initiativgrundlag ved at bidrage til beskrivelse af etableringsforhold for de enkelte initiativer. Der er efterfølgende arbejdet videre med udarbejdelse af business cases for relevante initiativgrundlag. Disse bygge- og anlægsprojekter er optaget på Kapacitetsplan Etablering. Øvrige bygningstilpasninger, der er afledt af forliget og Forsvarets nyordning behandles af Ejendomsstyrelsen i dialog med Værnsfælles Forsvarskommando og underliggende myndigheder. Alle tre målopfyldekrav er opfyldt, og målet er dermed opfyldt.	

2.2. Målrapporeringens 2. del – uddybende analyser og vurderinger

Med udgangspunkt i årets resultat har Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse udvalgt to mål til uddybende analyse.

Mål A Omstilling til selvbetjeningsløsninger

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har siden 1. februar 2018 drevet en centraliseret betjening af koncernens brugere i form af Servicecenteret, som bidrager til at skabe enkelhed i levering og servicering af arbejdspladser, ejendomme og faciliteter.

Som følge af centraliseringen er der skaleret mærkbart ned på antallet af decentrale medarbejdere, der kan servicere brugerne lokalt. Der er derfor øget behov for, at brugerne i så høj grad som muligt benytter sig af muligheden for selvbetjening, som etableringen af Servicecenteret giver mulighed for.

Målet er ikke opfyldt, da selvbetjeningsgraden for 2018 udgør 20 pct. og derved ligger markant under målet på minimum 60 pct. af alle bestillinger, målt på enkeltmandsindkvartering og undervisningsfaciliteter.

Den forholdsvis lave selvbetjeningsgrad kan udledes af flere forhold; overførsel af bookinger, der er oprettet inden idriftsættelse af Serviceportalen i fuldt omfang, er sket manuelt. Disse overførsler indgår derfor i opgørelsen som bookinger, der er foretaget med Servicecenterets assistance. Idriftsættelsen af Serviceportalen blev udskudt fra 1. februar 2018 til 15. marts 2018, grundet udfordringer med understøttelse af bl.a. modulet til booking af enkeltmandsindkvartering. Serviceportalen har ydermere haft systemmæssige begrænsninger, der har medført, at booking af enkeltmandsindkvartering til mere end 10 personer i samme bestilling ikke har kunnet foretages uden assistance fra Servicecenteret.

Da målet blev fastsat, var det ud fra en forventning om fuld idriftsættelse af Serviceportalen pr. 1. februar 2018. Dertil var der en forventning om væsentlig bedre muligheder for at foretage tilpasninger af systemets uensigtsmæssigheder, i takt med at disse har vist sig i driften. Det var desuden ud fra en forudsætning om, at

Serviceportalen ville være udgivet i et format, som understøttede adgang via mobiltelefon og tablet fra 1. februar 2018. IT-understøttelsen, der styres og gennemføres af ekstern leverandør, indgår ikke i opfyldelseskravet for målet, men har haft en betydning for målopfyldelsen.

Facility management-leverandøren har i samarbejde med Ejendomsstyrelsen udviklet en fornyet udgave af Serviceportalen, som initiallanceres i januar 2019 i en begrænset version. Efter yderligere udvikling lanceres en version 2.0 i marts 2019, hvorefter alle funktioner vil kunne ske via mobiltelefon og tablet, med undtagelse af booking af skyde- og øvelsesområder og skydebaner.

Målopfyldelsen vurderes samlet set at være delvist tilfredsstillende, da selvbetjeningsgraden har været kontinuerligt stigende siden lanceringen af Serviceportalen. Ejendomsstyrelsen har foretaget konkrete tiltag for at sikre en øget anvendelighed af Serviceportalen, bl.a. udvikling af en app, der sikrer mobilunderstøttelse samt bedre muligheder for, at brugeren selv kan foretage ændringer og afbestillinger af bookinger. Herunder er der foretaget udbedring af en række forhold, som tidligere har begrænset brugernes mulighed for at benytte selvbetjeningsmodulet.

Mål C Styring af bygge- og anlægsområdet

Styring af bygge- og anlægsområdet adresseres i mål C ved en opfølgning på de syv største eller mest komplekse projekter i styrelsens bygge- og anlægsportefølje. Opfyldelsen af målet er betinget af, at de udvalgte syv byggeprojekter gennemføres i henhold til to kriterier: færdiggørelse inden for den samlede godkendte økonomiske bevilling og overholdelse af den for 2018 fastlagte tidsplan for byggefaserne.

Samlet set opfylder kun ét projekt begge kriterier. Heraf følger, at målet ikke er opfyldt.

Hvad angår årets omkostninger, er der et væsentligt mindreforbrug på 43 pct. i forhold til budgettet, hvilket bl.a. skyldes forsinkelser på tre store projekter:

”Renovering af Nyboder” er forsinket i udførelsen pga. flere hændelser, herunder en klagesag af en tilbudsgiver, omlægning af veje og fortove i henhold til aftale med Københavns Kommune samt nye udbudsform og en konflikt med entreprenørens krav om ekstra arbejde. Den endelige aflevering af projektet ventes at ske inden for den økonomiske ramme, men med en forsinkelse på ca. 15 måneder i forhold til den oprindelige plan.

Også på projekt ”Grønne etableringer på Aalborg Kaserne” er det økonomiske afløb forsinket. Det skyldes behovet for en ny projektering, da licitationen i februar 2017 blev annulleret, fordi de indkomne bud lå væsentlig over budgettet. Omprojekteringen forsinkede projektet, og en ny tidsplan er udarbejdet og godkendt i projektets styregruppe i oktober 2018.

Projektet ”Forebyggende foranstaltninger vedrørende Kloak på Kastellet” indebærer nu en omfattende renovering af vandaflednings- og spildevandssystemet i Kastelets interne kloaksystem, som ikke var en del af det oprindelige projekt. Udbuddet er derfor annulleret. Et nyt aktstykke og tillægsbevilling er givet i december 2018, og et nyt udbud ventes i marts 2019. Udførelsesfasens påbegyndelse forsinkes dermed 12 måneder.

I en samlet betragtning af de udvalgte projekter ses, at en gennemgående årsag til forsinkelser er uforudsete hændelser og deraf følgende projektændringer. Dette fører igen til forsinkelser i det økonomiske afløb. Med den kommende indførelse af porteføljestyringen i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse ventes styringen af bygge- og anlægsprojekter – især styringen af høj-komplekse og ressourcemæssigt tunge projekter – styrket, da porteføljestyring indebærer et øget fokus på risikostyring.

I tabel 3.3.3. og 3.3.4. listes den samlede portefølje af igangværende og afsluttede bygge- og anlægsprojekter under Ejendomsstyrelsen.

3. Regnskab

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er regnskabsmæssigt ikke en selvstændig virksomhed, der skal aflægge selvstændig årsrapport. Regnskabet for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er således indeholdt i regnskabet for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses aktiver og passiver indeholdes derfor i én samlet balance for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80 og afrapporteres i den samlede årsrapport for denne virksomhed, der omfatter følgende styrelser: Værnsfælles Forsvarskommando, Hjemmeværnet, Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, Forsvarsministeriets Personalestyrelse, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse.

Regnskabet i denne årsberetning består alene af et udgiftsbaseret driftsregnskab og tilhørende noter og skal derfor ses som et uddrag af det samlede regnskab for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80. I forhold til opgørelsen af generelle fællesomkostninger henvises der til den for styrelsen gældende regnskabsinstruks. Regnskabet omfatter alene de hovedkonti, som Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er ansvarlig for, jf. ledelsespåtegningen.

Regnskabet for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er udarbejdet i overensstemmelse med statens udgiftsbaserede regnskabsprincipper, idet alle bevillinger er udgiftsbaserede, samt de nærmere retningslinjer herfor i regnskabsbekendtgørelsen, finansloven og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning (ØAV). De nævnte principper fraviges dog på et enkelt område, idet forskudsbetalinger til leverandører vedrørende levering af materiel mv. vedrørende flerårige kontrakter indregnes og udgiftsføres i bevillingsregnskabet på betalingstidspunktet i henhold til tekstanmærkning på finansloven. Den ved udarbejdelsen af regnskabet anvendte regnskabspraksis, herunder afvigelsen fra gældende regler, svarer til den praksis, der er anvendt ved udarbejdelsen af regnskabet for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80. For nærmere beskrivelse af den anvendte regnskabspraksis henvises derfor til beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis i årsrapporten for 2018 for virksomheden med CVR-nr. 16 28 71 80.

3.2. Bevillingsregnskab

Tabel 3.2.1. viser driftsregnskabet for 2018 for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse opdelt på hovedkonti. Af tabellen fremgår det, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse havde et merforbrug på § 12.14.01 på 0,5 mio. kr. og et mindreforbrug på § 12.14.02 på 18,1 mio. kr. På § 12.14.05 havde Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse et mindreforbrug på 9,7 mio. kr. Afvigelserne forklares mere detaljeret i det efterfølgende.

TABEL 3.2.1. / Bevillingsregnskab for finanslovskonti på driftsbevillingen (mio. kr.)

§ 12.14.01 Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	Regnskab 2017	Budget 2018 ⁶	Regnskab 2018	Afvigelse	Budget 2019 ⁷
Udgifter	311,2	284,0	284,4	-0,4	279,0
Indtægter	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Resultat, brutto	311,2	283,9	284,4	-0,5	279,0
Bevilling, netto	314,0	283,9	283,9	0,0	279,0
Resultat, netto	2,8	0,0	-0,5	0,5	0,0

⁶ Budget 2018 er finanslov og tillægsbevilling.

⁷ Budget 2019 er gældende grundbudget som indtastet i SKS og indrapporteret til Finansministeriet.

§ 12.14.02 Etablissemmentsdrift og bygningsvedligeholdelse	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse	Budget 2019
Udgifter	1.507,2	1.495,9	1.492,5	3,4	1.429,5
Indtægter	-140,1	-141,0	-155,7	14,7	-134,2
Resultat, brutto	1.367,1	1.354,9	1.336,8	18,1	1.295,3
Bevilling, netto	1.381,7	1.354,9	1.354,9	0,0	1.295,3
Resultat, netto	14,6	0,0	18,1	-18,1	0,0

§ 12.14.05 Oprydning efter tidligere amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse	Budget 2019
Udgifter	0,0	10,0	0,3	9,7	20,0
Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat, brutto	0,0	10,0	0,3	9,7	20,0
Bevilling, netto	0,0	10,0	10,0	0,0	20,0
Resultat, netto	0,0	0,0	9,7	-9,7	0,0

TABEL 3.2.2. / Regnskabs- og budgetspekifikation (mio. kr.)

§ 12.14.01 § 12.14.02 § 12.14.05	Regnskab 2018	Budget ⁸ 2019
Nettoudgift	1.621,5	1.594,3
Udgift		
16. Husleje, leje af arealer, leasing	97,0	0,0
17. Internt statsligt køb af varer og tjenester	7,6	0,0
18. Lønninger / personaleomkostninger	274,2	272,7
19. Fradrag for anlægsløn	0,0	0,0
22. Andre ordinære driftsomkostninger	1.398,6	1.455,8
26. Finansielle omkostninger	0,2	0,0
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,0	0,0
44. Tilskud til personer	0,0	0,0
51. Materielle anlægsaktiver	-0,4	0,0
Indtægt		
11. Salg af varer	-148,3	-134,2
12. Internt statsligt salg af varer og tjenester	-4,4	0,0
21. Andre driftsindtægter	-2,1	0,0
25. Finansielle indtægter	0,0	0,0
30. Skatter og afgifter	0,0	0,0
31. Overførselsindtægter fra EU	-0,9	0,0
33. Interne statslige overførselsindtægter	0,0	0,0

Tabel 3.2.2. viser, at de samlede nettoudgifter mindskes med 27,2 mio. kr. fra regnskabet 2018 til budgettet for 2019. Det skyldes hovedsageligt de indarbejdede effektiviseringer som følge af budgetanalysen på Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses område, men også at der i 2017 blev tilført et engangsløft til bygningsvedligeholdelsesopgaver på § 12.14.02.

⁸ Budget er lig grundbudget. Grundbudgetter er ikke udspecificeret i samme grad som regnskabstallene.

TABEL 3.2.3. / Bevillingsafregning (mio. kr.)

Hovedkonti	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Disponibelt overskud der bortfalder	Akkumuleret overskud til videreførelse
Anlægsbevilling ⁹ § 12.14.03					
Udgifter	306,0	278,5	27,5	0,0	455,0
Indtægter	32,9	33,3	-0,4	0,0	0,0
Anlægsbevilling § 12.14.04					
Udgifter	11,6	6,1	5,5	0,0	35,5
Indtægter	13,1	13,1	0,0	0,0	0,0
Anlægsbevilling i alt	317,6	284,2	33,4	0,0	490,5
Driftsbevilling § 12.14.01					
Lønsum	272,4	274,2	-1,8	0,0	-0,4
Øvrig drift	11,5	10,1	1,4	0,0	3,9
Driftsbevilling § 12.14.02					
Lønsum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrig drift	1.354,9	1.336,8	18,1	0,0	44,9
Driftsbevilling § 12.14.05					
Lønsum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrig drift	10,0	0,3	9,7	0,0	9,7
Driftsbevilling i alt	1.648,8	1.621,5	27,3	0,0	58,1
Drifts- og anlægsbevilling i alt	1.966,4	1.905,7	60,7	0,0	548,6

Af tabel 3.2.3. fremgår bevillingsafregningen for 2018 for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse opdelt på hovedkonti. Tabellen viser et samlet mindreforbrug for drifts- og anlægsbevillingerne på i alt 60,7 mio. kr. Mindreforbruget forklares for hver hovedkonto nedenfor.

På bygge- og anlægsbevillingen for § 12.14.03 har der i forhold til udgiftsbevillingen i 2018 været et mindreforbrug på 27,5 mio. kr. Mindreforbruget er et udfald på baggrund af flere større projekter, som er forsinket. Heriblandt kan nævnes konkursen af hovedentreprenøren på to af delprojekterne på Modernisering af Hærens Mandskabs- og Materiefaciliteter fase 1. Yderligere har der været markante forsinkelser på projekterne Grønne Etablissementer i Aalborg samt projektet Udleverende depot på Høvelte.

I 2018 er 25 projekter blevet afsluttet, som efterfølgende er anlægsaktiveret. Det første delprojekt af Modernisering af Hærens Mandskabs- og Materiefaciliteter fase 1 blev færdigt i 2017 i Holstebro, og projekterne i Oksbøl, Skive og Dyrby er afsluttet i 2018. Yderligere er markante projekter som Grønne etablissementer på Almegård Kaserne samt Støjdæmpning af Sjælsø Skydebane afsluttet.

Indtægtsbevillingen er på 32,9 mio. kr. og vedrører kun donationer bevilget fra A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene Formaal, jf. aktstykke B af december 2013. Den faktiske indtægt er 0,4 mio. kr. større, grundet andre mindre donationer. Merindtægten er bevillingsteknisk omflyttet på bevillingsafregningen og herved medregnet i årets overskud.

I provenu ved afhændelse af ejendomme på § 12.14.04 svarer indtægtsbevillingen til provenuet fra de ejendomme, der er afhændet, jf. tabel 3.4.3. I året har der ikke været bemærkelsesværdige salg, og det primære salg er Depot Brinkhuse til 11,5 mio. kr.

⁹ Anlægsbevillinger er bruttobevillinger, hvorfor indtægter som hovedregel ikke medtages i opgørelsen af anlægsbevillingen, da de ikke påvirker årets overskud. Merindtægten på § 12.14.03 er imidlertid med hjemmel i kontoens særlige bevillingsbestemmelse BV 2.8.2 bevillingsteknisk omflyttet til udgifterne på bevillingsafregningen. Som følge heraf er merindtægten medtaget i årets overskud og videreført i anlægskontoens akkumulerede overskud til videreførelse.

På udgiftsbevillingen har der været et mindreforbrug på 5,5 mio. kr. Det skyldes hovedsageligt, at der på Lov om Tillægsbevilling for 2018 blev optaget en udgiftsbevilling ved udmøntning af provenu fra afhændelsen af Depot Brinkhus samt salg af grund i Haderslev til en samlet værdi på 11,6 mio. kr. i henhold til én-til-én princippet. Forbruget kan henføres til oprydning af Flyvestation Værløse, som er godkendt af regeringens økonomiudvalg 18. marts 2013, hvortil der i samme år blev optaget en udgiftsbevilling på 10,0 mio. kr. Endnu ikke forbrugt bevilling videreføres i kontoens akkumulerede opsparing.

På driftsbevillingen § 12.14.02 er der et mindreforbrug på 18,1 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes, at udgifter til rådgivningsydelser i forbindelse med nyt kampfly er flyttet fra driftsbevillingen til anlægsbevillingen § 12.14.03, som følge af at aktstykket er godkendt i 2018. Herudover har der været færre udgifter i forbindelse med den nye facility management-kontrakt end antaget ved budgetlægningen, hvilket dels skyldes, at en del af forbruget vedrørende 2018 først vil blive faktureret i 2019 grundet senere afregning fra leverandøren end først antaget ved budgetlægningen.

På driftsbevillingen § 12.14.05 er der et mindreforbrug på 9,7 mio. kr., hvilket skyldes, at der har været udfordringer i at få afløb for midlerne, som indledningsvis var prognosticeret i forbindelse med oprydning efter tidligere amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland.

TABEL 3.2.4. / Akkumuleret resultat (mio. kr.)

Hovedkonti	Ultimo 2015	Ultimo 2016	Ultimo 2017	Resultat 2018	Ultimo 2018
Driftsbevilling § 12.14.01	-2,8	1,2	4,0	-0,5	3,5
Driftsbevilling § 12.14.02	15,3	12,2	26,9	18,1	44,9
Anlægsbevilling § 12.14.03	647,4	617,4	427,1	27,9	455,0
Anlægsbevilling § 12.14.04	9,5	19,9	30,0	5,5	35,5
Driftsbevilling § 12.14.05	0,0	0,0	0,0	9,7	9,7
Samlet resultat	669,4	650,7	487,9	60,7	548,6

3.3. Øvrige regnskabsoplysninger

TABEL 3.3.1. / Personaleomkostninger (antal årsværk)

Personalegrupper	2016	2017	2018	Budget 2019 ¹⁰
Officerer	31	24	24	
Stampersonel	105	95	83	
Civile	552	542	442	
Kontraktansatte	4	0	0	
I alt	692	661	549	480

TABEL 3.3.2. / Tilgang og afgang af medarbejdere (antal medarbejdere)

	2016	2017	2018
Tilgang af medarbejdere	89	67	105
Afgang af medarbejdere	104	87	156
I alt	-15	-20	-51

¹⁰ De budgetterede årsværk er hentet fra finansloven for 2019.

Såvel tabel 3.3.1. som tabel 3.3.2. viser en negativ personaleomsætning i 2018. Udviklingen afspejler implementeringen af den nye facility management-kontrakt, hvor Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse virksomheds-overdragede medarbejdere til facility management-leverandøren.

TABEL 3.3.3. / Oversigt over igangværende bygge- og anlægsprojekter § 12.14.03 (mio. kr.)¹¹

Projektbetegnelse ¹²	Byggestart	Forventet afslutning	Årets udgift	Forventet totaludgift
Nyboder Etape 2, København	2014	2021	43,3	366,6
Grønne etablissementer, Aalborg Kaserne	2014	2022	3,1	138,0
Hovedkompleks for Seahawk MH-60	2014	2019	-2,7	112,6
Grønne etablissementer, Almegaard Kaserne	2014	2019	11,1	70,9
MHMM ¹³ – Hærens standardgarage, Antvorskov	2016	2019	22,9	55,2
MHMM – Hærens standardgarage, Høvelte	2016	2019	32,1	53,2
Oksbøl – Spor og veje	2017	2021	0,5	52,3
MHMM – Materiel-, bad- og omklædningsfacilitet, Antvorskov	2016	2019	9,8	24,6
Rømning af Eskadrille 730, Flyvestation Skrydstrup	2018	2019	10,5	14,5
Faciliteter til Specialoperationskommandoen – Flyvestation Aalborg	2016	2019	0,4	12,2
Støjdæmpning til skydebane, Hovnæs	2018	2019	2,4	12,0
Værksted for skærme, udrustning og nødudstyr, Flyvestation Aalborg	2018	2019	0,2	12,0
Redundant generatorkapacitet, Station Nord	2017	2019	0,0	9,0
Separering af spildevand, Aalborg Kaserne	2014	2019	0,4	8,8
Styre- og bremsebane, Høvelte	2016	2019	0,3	7,0
Kabelstrøm til afmærkninger, Oksbøl	2017	2019	0,2	6,0
Terminal Manoeuvring Area Radar	2017	2019	3,3	5,6
Nyt domicil til Hjemmeværnet Sydjylland, Kolding	2018	2019	0,2	5,4
Etablering af simulationscenter, Høvelte	2017	2019	0,3	4,2
Etablering af antenner, Skibsbylejren	2018	2020	0,1	4,2
Close Quarter Combat City, Flyvestation Aalborg	2017	2019	1,4	3,0
Uro i sydbassin, Flådestation Frederikshavn	2018	2019	0,1	2,0
Kontorfaciliteter, Flyvestation Skalsstrup	2018	2019	0,9	2,0
Klimaskærm EOD-både, Kongsøre	2017	2019	0,2	1,6
Etablering af nyt serverrum, Oksbøl	2018	2020	0,0	1,6
Kystsikring MUST Føllesbjerg	2016	2019	0,2	1,3
Kunst 2015 Værnsfælles Forsvarskommando, Flyvestation Karup	2018	2019	0,8	1,0
Kunst Grønne Etablissementer, Aalborg Kaserne	2014	2022	0,0	1,0
Kunst – Grønne Etablissementer, Almegårds Kaserne	2014	2019	0,0	0,8
Modernisering af Hærens Mandskabs- og Materiefaciliteter	2016	2019	-3,8	0,0

¹¹ Opgjort i prisindeks 2018.

¹² I tabel 3.3.3. er igangværende arbejde, som er kommercielt fortroligt, ekskluderet.

¹³ Modernisering af Hærens Mandskabs- og Materiefaciliteter.

TABEL 3.3.4. / Oversigt over afsluttede bygge- og anlægsprojekter § 12.14.03 (mio. kr.)

Projektbetegnelse	Bygge-start	Forventet afslutning v. byggestart	Faktisk afslutnings-tidspunkt	Oprindelig budgetteret totaludgift ¹⁴	Total udgift ¹⁵	Bevilling modtaget
MHMM – Hærens standardgarage, Oksbøllejren	2016	2018	2018	55,0	42,4	2016
Støjdæmpning Skydebane, Sjælsø	2017	2018	2018	37,0	36,6	2017
MHMM – Hærens standardgarage, Skive	2016	2018	2018	37,0	33,7	2016
Renovering af anlægget Petrol, Oil and Lubricants, Mestervig - Grønland	2016	2018	2018	36,0	25,8	2016
Separering af regn- og spildevand – Skive Kaserne	2016	2018	2018	24,0	25,2	2016
MHMM – Hærens standardgarage, Dyrby Vestergård, Holstebro	2016	2018	2018	18,0	17,9	2016
Simulatorbygning for Seahawk	2014	2018	2018	17,0	16,9	2012
Bunker 1137, Karup	2017	2018	2018	4,5	8,0	2017
Depotfacilitet – Kulsbjerg	2017	2018	2018	9,3	7,3	2017
Separering af regn- og spildevand, Hjørring Kaserne	2016	2017	2018	7,6	6,4	2016
Værnsfælles Forsvarskommando – Bygning 417, Flyvestation Karup	2016	2017	2018	4,3	4,4	2016
Køb af nyt domicil til Hjemmeværnet i Kolding	2018	2018	2018	3,9	3,8	2018
Indflytning af Hjemmeværnsdistriktet Sydsjælland og Lolland-Falster og Uddannelsescentret på Vordingborg Kaserne	2017	2017	2018	2,1	3,4	2017
Etablering af kontorer bygning 21, Hjørring Kaserne	2017	2017	2018	2,5	2,6	2017
Redundant bunker 1137, Flyvestation Karup	2018	2018	2018	5,3	2,5	2018
Integration af skibsbaseret helikopter, del 2, tilpasning af eksisterende faciliteter – Vågar, Færøerne	2016	2018	2018	1,7	2,4	2012
Etablering af kontorbygning 34, Holstebro	2017	2018	2018	2,3	2,2	2017
Etablering af antenner, Almindingen	2015	2017	2018	2,3	2,1	2015
Støjdæmpning af skydebane, Varde	2017	2018	2018	0,8	2,0	2017
Tre projekter til Forsvarets Forsyning, Depot og Distribution, Bangsbo	2017	2018	2018	1,6	1,9	2017
Hjemmeværnskommandoen Tødsø, Mors	2017	2018	2018	1,5	1,6	2017
Befæstet areal bygning 29, Nr. Uttrup	2017	2018	2018	1,4	1,2	2018
Vejrligsbeskyttelse af mindesten, Oksbøl	2018	2019	2018	0,7	1,1	2018
Forbedringer af vagten, Beredskabsstyrelsen Sydjylland	2017	2017	2017	1,0	1,0	2017
Etablering af p-plads, Beredskabsstyrelsen Midtjylland	2017	2017	2018	0,6	0,3	2017
Tage, Tekniske Skole Beredskabsstyrelsen	2017	2017	2017	0,6	0,6	2017
Fjernvarmetilslutning, Beredskabsstyrelsen Midtjylland.	2017	2017	2017	0,2	0,2	2017
Beredskabsgården, Beredskabsstyrelsen Midtjylland	2017	2017	2017	0,2	0,2	2017
Køkken, Tekniske Skole Beredskabsstyrelsen	2017	2017	2018	0,2	0,2	2017

Der er udvalgt to bygge- og anlægsprojekter, der er afsluttet i 2018, til uddybende analyse. De udvalgte projekter er støjdæmpning af Sjælsø Skydebaner og Etablering af nyt værksted på Skive Kaserne (under Modernisering af Hærens Mandskabs- og Materiefaciliteter).

¹⁴ Som angivet i aktstykket.

¹⁵ Opgjort i bevillingsårets priser.

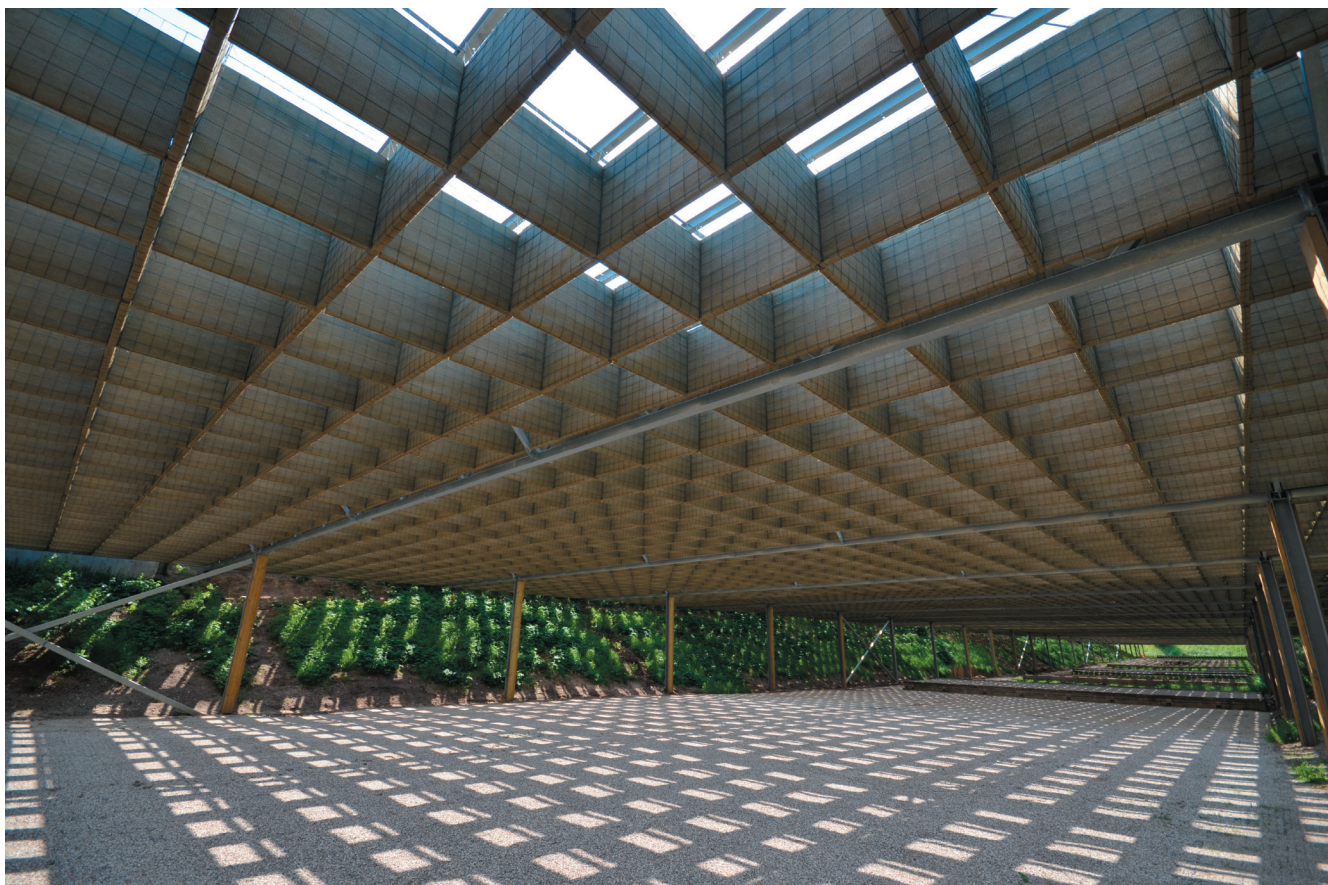
Støjdæmpning af Sjælsø Skydebaner

Sjælsø Skydebaner i Nordsjælland dækker et areal på ca. 5,5 ha og består af to langdistancebaner med 50, 100 og 200 meter standpladslinjer og to kortdistancebaner. Skydebaneanlægget anvendes bl.a. af Forsvaret, Hjemmeværnet og politiet. Dertil udlejes skydebaneanlægget til private jagtforeninger.

Sjælsø Skydebaner har siden 2011 gennemgået en større modernisering. Ved de hidtidige aktiviteter på skydebanen blev vejledende grænseværdier for støj fra anlægget overskredet. Etablering af forbedret støjdæmpning var derfor en nødvendighed for, at Forsvaret kunne opnå en ny miljøgodkendelse af skydebaneanlægget.

Støj fra skydebaner kan begrænses ved forskellige foranstaltninger. Sjælsø Skydebaner er mod nord, syd og øst omgivet af græsbeklædte jordvolde, der medvirker til at dæmpe støjen fra skydeaktiviteterne. En enkel, men også dyr og voldsom løsning ville derfor være at forhøje støjvoldene og etablere støjskærme omkring skydebaneanlægget. En løsning, der ville kunne nedbringe støjniveauet til 70 dB målt ved naboer.

Da skydebanen anvendes hyppigt, var det et ønske at nedbringe støjniveauet yderligere. Med inspiration fra Tyskland, som har flere skydebaner i byzoner, blev det i 2015 besluttet at etablere en ny type foranstaltning, en støjdæmpende overdækning. Overdækningen lukker ikke banen helt, og den dæmper støjen meget mere effektivt end støjvolde og -afskærmning.



Støjreducerende lydbafler på Sjælsø skydebane
Fotograf Martin Særmark-Thomsen

Allerød Kommune godkendte støjdempningsprojektet ved Sjælsø Skydebaner i slutningen af 2016. Et hovedprojekt på selve overdækningen og en bygherreleverance på de støjdempende plader blev projekteret. Et dansk firma vandt opgaven, og anlægsopgaven blev efterfølgende løst i et nært samarbejde med driftsområdet i Høvelte, Hærens Kamp- og Ildstøttecenter, Den Kongelige Livgarde og rådgivere. To langdistancebaner og en 50 meter kortbane med et samlet overdækket areal på 16.000 m² blev overdækket, og anlægget kunne igen tages i anvendelse i august 2018.

Med etablering af overdækningen er støjen reduceret betragteligt, så ingen naboer i dag belastes med mere end 65 dB.

Projektet har i juni 2018 fået en tillægsbevilling på 4,3 mio. kr. i forbindelse med en nødvendig udbygning af ophængssystemet med en stålkonstruktion i stedet for de oprindelig planlagte stålwirer.

Fakta	
Hjemmel	Aktstykke nr. 126, 7. juni 2017
Byggestart	29. september 2017
Forventet afslutningstidspunkt ved byggestart	1. august 2018
Faktisk afslutningstidspunkt	6. august 2018
Tildelt budgetramme	37,0 mio. kr. (tillægsbevilling 4,3 mio. kr.) (indeks 2017)
Endeligt forbrug	36,2 mio. kr. (indeks 2017)

Etablering af nyt værksted på Skive Kaserne

På Skive Kaserne er der blevet opført et nyt værksted til Trænregimentets reparationsdeling. Værkstedet er en del af det samlede projekt Modernisering af Hærens Mandskabs- og Materiefaciliteter.

Reparationsdelingen udfører vedligeholdelse af primært Ingeniørregimentets mange køretøjer, herunder forskellige lastbiler, pansrede køretøjer og ingeniørmaskiner, samt vedligeholdelse af køretøjer fra andre etablissementer. Reparationsdelingen har hidtil været fordelt på flere forskellige bygninger på kasernen og i meget forskelligartede faciliteter. Den geografiske spredning af enheden og indretningen af nogle af de eksisterende faciliteter har været uhensigtsmæssig for opgaveløsningen og for styringen af enheden, ligesom der har været en generel mangel på værkstedsfaciliteter på kasernen. Alle disse uhensigtsmæssigheder er udbedret ved etableringen af det nye værksted.

Udover at skabe bedre fysiske rammer og sammenhæng for enhedens opgaveløsning, kan der allerede nu ses en effekt på effektiviteten, som er stigende, efter enheden har fået bedre rammer og er blevet samlet på et sted.

Værkstedet er etableret i rammerne af den nye Hærens standardgarage M/14. Bygningen består af 14 standpladser til Hærens største køretøjer, herunder kampvogne, ingeniørmaskiner og lastbiler. Værkstedet er indrettet med traverskran i loftet, multifleksible lifte i gulvet og alle øvrige tekniske installationer for gennemførelse af vedligeholdelse af og reparationsarbejde på Forsvarets forskellige køretøjstyper.



Det nye værksted på Skive Kaserne efter ibrugtagning
Fotograf Christian Enemark

Bygningen er opført i bygningsklasse 2020, svarende til den lavest mulige energiklasse i bygningsreglementet, og bygningen er således højsoleret og suppleret med solceller på taget.

Udover et fokus på energiforbruget er bygningen opført med et godt arbejdsmiljø for øje. Særligt akustiske forhold, korrekt belysning, temperatur og ventilation, men også muligheden for at kunne anvende tekniske hjælpemidler er indarbejdet i projektet i størst muligt omfang.

Bygningen har et samlet bruttoetageareal på 2.065 m². Derudover er der etableret nye omkringliggende pladser og parkeringsarealer på ca. 3.600 m².

Projektet er gennemført inden for den afsatte tidsramme, og byggeriet blev overdraget ca. 3 måneder tidligere end krævet i aktstykket. Det lykkedes ydermere at gennemføre projektet ca. 3 mio. kr. billigere end beregnet, bl.a. grundet en væsentlig besparelse ved at den udgravede jord kunne genanvendes på øvelsespladsen.

Projektets succes hænger sammen med et særdeles godt samarbejde med repræsentanter fra Reparationsdelingen, Forsvarsministeriets Center for Arbejdsmiljø og Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse samt brugerrepræsentanter fra Ingeniørregimentet og Driftsområdet. Resultatet er Forsvarets mest moderne værkstedsfaciliteter, etableret i et godt og konstruktivt samarbejde, som skaber rammer for øget effektivitet og sammenhæng i enheden. Samtidig lever bygningen op til de skarpeste energikrav og er dermed også et udstillingsvindue for, hvordan bygninger kan udføres til at efterleve både energikrav og specifikke krav til specialindretning af værksteder. I 2019 får bygningen følgeskab af et tilsvarende topmoderne værksted på Antvorskov Kaserne.

Fakta	
Hjemmel	Aktstykke nr. 19 af 10. november 2016
Byggestart	August 2017
Forventet afslutningstidspunkt	December 2018
Faktisk afslutningstidspunkt	Overdraget september 2018
Tildelt budgetramme	37,0 mio. kr. (indeks 2016)
Endeligt forbrug	33,6 mio. kr. (indeks 2016)

TABEL 3.3.5. / Afhændelser § 12.14.04

	Årets indtægt
Depot Brinkhus, Sindal 9870	11.455.000,00
Mitsubishi-traktor med salt- og grusspreder	20.251,25
Grund til rundkørsel Chr. X's Vej, Haderslev Kommune	87.200,00
Rolykkevej 12, Sæby 9300	1.526.209,00
Ekspropriation - Erstatning Syd Energi, Haderslev	9.872,40
Ekspropriation - Evonet - etablering af nyt elkabler, Haderslev	11.632,00
Sammenlagt salgssum i 2018	13.110.164,65

4. Ledelsespåtegning

Årsberetningen er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 116 af 19. februar 2018 om statens regnskabsvæsen.

Årsberetningen omfatter de bevillinger på finansloven, som Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er ansvarlig for, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2018:

§ 12.14.01 Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

§ 12.14.02 Etablissementsdrift og bygningsvedligeholdelse

§ 12.14.03 Bygge- og anlægsarbejder

§ 12.14.04 Provenu ved afhændelse af ejendomme

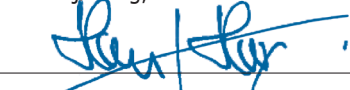
§ 12.14.05 Oprydning efter tidligere amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland

4.1. Påtegning

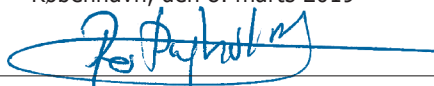
Styrelseschefen tilkendegiver hermed:

- For koncernstyringsdirektøren, at underskriveren ikke er bekendt med økonomiske forpligtelser udover de i regnskabet medtagne, eksempelvis retlige tvister, kautionsforpligtelser, hensættelser og eventualforpligtelser, og at det aflagte regnskab indeholder de udgifter/indtægter, der vedrører driften for pågældende styrelse i regnskabsåret. Underskriveren tilkendegiver endvidere, at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- For departementschefen, at målrapporteringen i årsberetningen er rigtig, dvs. at måloppstillingen og målrapporteringen på mål- og resultatplanen er fyldestgørende, at der er adgang til det grundmateriale, som målrapporteringen i årsberetningen bygger på, og at der ved styrelsen er arbejdsgange, som kvalitetssikrer de oplysninger og vurderinger, der indgår i årsrapporten.

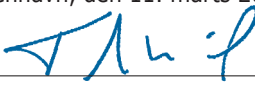
Hjørring, den 5. marts 2019


Hans Jørgen Høyer
Styrelsesdirektør

København, den 8. marts 2019


Per Pugholm Olsen
Koncernstyringsdirektør

København, den 11. marts 2019


Thomas Ahrenkiel
Departementschef



FORSVARSMINISTERIET
EJENDOMSSTYRELSEN

Arsenalvej 55
9800 Hjørring

Telefon: +45 7281 3000
E-mail: fes@mil.dk
www.ejendomsstyrelsen.dk

EAN: 5798000201286